



**משרד
הבריאות**
לחיים בריאים יותר

מינהל הרפואה
מערך הפסיכולוגיה | מנהל תקנות אישור תואר מומחה
Psychology Division – Director of Specialization Regulations

כ"ה תשרי, תשפ"א
13 אוקטובר, 2020
351203520

אל: יו"ר ועדות מקצועיות בפסיכולוגיה
פסיכולוגים ראשיים ואחראים של ההתמחות במוסדות המוכרים

הנדון: השלמת התנסות מעשית (פרקטיקום) שלא במסגרת לימודים לתואר שני בפסיכולוגיה – עדכון 10.2020

1. רקע:

בתקנות הפסיכולוגים (אישור תואר מומחה) התשל"ט (1979) נקבע שהתנסות מעשית (פרקטיקום) הינה חלק מתוכנית לתואר שני בפסיכולוגיה ומהווה תנאי להתחלת התמחות בפסיכולוגיה. במקרים בהם לא בוצעה התנסות מעשית (פרקטיקום) כחלק מלימודי התואר השני (בארץ או בחו"ל), הוועדה המקצועית תדרוש השלמת התנסות מעשית (פרקטיקום) שלא במסגרת הלימודים לתואר השני.

2. מטרה:

הסדרת הליך השלמת התנסות מעשית (פרקטיקום) שלא במסגרת לימודי תואר שני בפסיכולוגיה.

3. הגדרות:

- 3.1 **"השלמת התנסות מעשית (פרקטיקום) לצורך התחלת התמחות בפסיכולוגיה"**: פסיכולוגים (רשומים בפנקס הפסיכולוגים) המגיעים מחו"ל ונדרשים ע"י ועדה מקצועית להשלים פקטיקום לצורך התחלת התמחות בפסיכולוגיה.
- 3.2 **"השלמת התנסות מעשית (פרקטיקום) לצורך התחלת התמחות בפסיכולוגיה בתחום שאינו תחום הלימודים"**: פסיכולוגים (רשומים בפנקס הפסיכולוגים) או סטודנטים לתואר שני בפסיכולוגיה בארץ (שעדיין אינם רשומים בפנקס הפסיכולוגים) בתחום אחד בפסיכולוגיה הנדרשים ע"י ועדה מקצועית להשלים פקטיקום לצורך התחלת התמחות בתחום אחר בפסיכולוגיה.
- 3.3 **"השלמת התנסות מעשית במוסדות בארץ לצורך קבלת תואר אקדמי במוסד להשכלה גבוהה בחו"ל"**: המשלים פקטיקום בארץ כחלק מלימודי תואר שני בחו"ל, עובר על חוק הפסיכולוגים סעיף 2 (מצ"ב נוהל ייחוד עיסוק ואיסור העסקה בפסיכולוגיה) ולפיכך, פקטיקום זה לא יוכר לצורך התחלת התמחות בפסיכולוגיה.

4. הנחיות:

- 4.1 ביצוע התנסות מעשית (פרקטיקום) יהיה בהתאם לקביעה בכתב של ועדת הרישום או ועדה מקצועית.
- 4.2 ההתנסות המעשית (פרקטיקום) תושלם במוסד מוכר להתמחות בארץ.
- 4.3 היקף ההתנסות המעשית (פרקטיקום) - לפחות 10 חודשים רצופים, 16 שעות שבועיות (יומיים בשבוע) לפחות.
- 4.4 הדרכה על התנסות מעשית (פרקטיקום) – תינתן ע"י מומחה או מומחה מדריך בפסיכולוגיה ולפחות שעה בכל תחום (ובכל מקרה בהתאם להנחיות הספציפיות של כל ועדה מקצועית).
- 4.5 מתכונת הפרקטיקום: בהתאם להנחיות הספציפיות של כל ועדה מקצועית.
- 4.6 יש להשתתף בפעילויות מקצועיות ושיבויות צוות הנערכות במוסד.



**משרד
הבריאות**
לחיים בריאים יותר

מינהל הרפואה

מערך הפסיכולוגיה | מנהל תקנות אישור תואר מומחה

Psychology Division – Director of Specialization Regulations

5. הערות:

- 5.1. ייחוד עיסוק בפסיכולוגיה: סעיף 2 בחוק הפסיכולוגים התשל"ז, (1977) קובע שניתן לעסוק בפסיכולוגיה ללא רישום בפנקס לכל היותר תקופה של שלוש שנים מיום תחילת העיסוק בפסיכולוגיה.
- 5.2. המשלים התנסות מעשית (פרקטיקום) שלא במסגרת תואר שני, במוסדות ממשלתיים ייקלט כמשתלם. ההסכם להכשרת משתלם מסדיר בתוכו את תקופת ההכשרה, את שעות ההכשרה, את אופן העבודה שבה לוקח חלק המשתלם, סעיפי סודיות, קובע זכויות נלוות (כמפורט בנספח 2).
- 5.3. מוסדות שאינם ממשלתיים מתבקשים לפעול כפי המפורט בסעיף 5.2 לעיל.

6. אופן הגשת הבקשה:

הנחיות וטפסים באתר מערך הפסיכולוגיה

7. תחולה: מיידית.

הואילו להעביר תוכן מסמך זה לידיעת כל הנוגעים בדבר במוסדכם.

בברכה,

גבי פרץ

פסיכולוג ארצי

ממונה על רישוי פסיכולוגים

העתקים :

ד"ר ורד עזרא, ראש חטיבת הרפואה, מנהל רפואה
ד"ר אילה בלוך, יו"ר מועצת הפסיכולוגים
עו"ד אביטל אגמון ברקוביץ, לשכה משפטית
גבי אביגל מילסון דגן, סגנית הפסיכולוג הארצי
גבי איריס פרחי-איתני, מנהלת תחום פסיכולוגיה ארצית

**Director of Specialization Regulations
Ministry of Health**

5 Harabi Mebachrach St. Tel Aviv-Jaffa 66849

call.habriut@moh.health.gov.il

Tel: *5400 Fax: 02-6474804



**מנהל תקנות אישור תואר מומחה
משרד הבריאות**

רח' הרבי מבכרך 5, תל אביב-יפו
66849

call.habriut@moh.health.gov.il

טל: *5400 פקס: 02-6474804



**משרד
הבריאות**
לחיים בריאים יותר

מינהל הרפואה
מערך הפסיכולוגיה | מנהל תקנות אישור תואר מומחה
Psychology Division – Director of Specialization Regulations

כ"ח סיוון, תשע"ה
15 יוני, 2015
36287215

לכבוד
הפסיכולוגים הראשיים והאחראים על ההתמחות
במוסדות המוכרים להתמחות בפסיכולוגיה

נוהל ייחוד העיסוק ואיסור העסקה בפסיכולוגיה – עדכון 6.2015

עפ"י חוק הפסיכולוגים התשל"ז, (1977)

על פי הקבוע בסעיף 2 לחוק הפסיכולוגים התשל"ז, (1977) רשאי לעסוק בפסיכולוגיה רק מי שהוא:

1. פסיכולוג – אדם הרשום בפנקס הפסיכולוגים או בעל היתר זמני לפי סעיף 19 (היתר הניתן לתושבי חוץ בביקור בארץ).
2. בעל תואר מוסמך בפסיכולוגיה ממוסד בחוץ לארץ המשלים לימודיו בהתאם לקביעת ועדת הרישום ולהנחת דעתה שהתואר יוכר כשווה ערך לתואר שניתן בארץ לצורך רישום בפנקס הפסיכולוגים.
3. תלמיד לתואר שני בפסיכולוגיה או במסלול ישיר לדוקטורט במוסד המוכר ע"י המל"ג המבצע אחד מאלה תחת הדרכה ובמוסד שהוכר ע"י הוועדה המקצועית:
 - א. פרקטיקום.
 - ב. התמחות ברישום זמני - באישור ועדה מקצועית בלבד.

ניתן לעסוק בפסיכולוגיה ללא רישום בפנקס לכל היותר תקופה של שלוש שנים מיום תחילת עיסוקו בפסיכולוגיה

סעיף 3 לחוק קובע **איסור העסקה** בפעולות שהן עיסוק בפסיכולוגיה את מי שאינו פסיכולוג או שאינו רשאי לפי החוק לעסוק בפסיכולוגיה.

ימימה גולדברג
ימימה גולדברג

מנהלת פנקס הפסיכולוגים
מנהלת תקנות ההתמחות
ממונה על רישוי פסיכולוגים

העתק: פרופ' רחל לוי-שיף, יו"ר מועצת הפסיכולוגים
ד"ר מאיר נעמן, יו"ר הסתדרות הפסיכולוגים
יושבי ראש הוועדות המקצועיות
עו"ד שרונה עבר הדני, הלשכה המשפטית, משרד הבריאות

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

משרד הבריאות
Ministry of Health
ירושלים Jerusalem

תחום בכיר שכר ויחסי עבודה

א' אדר, תשס"ו
6 מרץ, 2006

אל: מנהלים אדמיניסטרטיביים בכל יחידות המשרד

הנדון: חוזה למשתלם - רענון

חוזרי בנושא שבנדון מיום 27.2.03

בעקבות חוזרי שבנדון, בו הוצגו נתוני השילוב של משתלם ביחידות המשרד, מצאתי לנכון להבהיר ולהדגיש את הנתונים שבבסיס החוזר.

כאמור בחוזרי שבסימוכין, תלמידים המשולבים ביחידותיכם במסגרת מערכות השתלמות שהם עוברים יוחתמו על ה"חוזה למשתלם".

על יחידתכם לבחון ולבקר את פעילות המשתלמים, כך שתיווצר הפרדה (רצוי מתועדת) בין פעילותם במסגרת הלימודים, כגון צפיה בעבודת הצוות ולימודים כתלמידים, לבין פעילותם האחרת במהלך שהותם ביחידתכם, פעילות שבמסגרתה הם עובדים.

בפסיקה, מקובל לראות בעבודה, כפעילות מתלמד המביאה תועלת כלשהיא ליחידה בה הוא משתלב (גם אם זו פעילות של עבודה שאינה מתבקשת מהכשרתו הישירה, כגון פעילות בתחום כוחות העזר). כמו כן, מקובל לשקלל מרכיבים נוספים בעת הגדרת הפעילות כעבודה:

א. פעילות ההכשרה הינה ארוכה ומחויבת כדי שהתלמיד יוסמך במקצועו.

ב. פעילות המשתלם במהלך ההתלמדות מהווה חלק בלתי נפרד מפעילות יחידתו.

לפיכך, כדי לאפשר הקצאת זכויות למשולבים ביחידותיכם, בהתאם למחויב בחוק ולפסיקה העדכנית, אבקשכם להקפיד על שילוב מתלמידים ומתנדבים ביחידותיכם תוך בחינת מהות פעילותם.

במידה והמשולבים ביחידותיכם הינם מתלמידים או מתנדבים העונים לפרמטרים הנ"ל, אשר עשויים להביאם לגיבוש מערכת יחסים של עובד – מעביד עם יחידתכם, אם גם בחלק משעות פעילותם, הנכם מתבקשים לדאוג לתשלום השכר למשולבים אלו על אותן שעות עבודה, כמחויב בחוק.

יוזכר שעל פי הפסיקה בבתי דין לעבודה, מתנדב הינו אדם העושה את פעילותו מכוח רצונו החופשי ולא על מנת להשיג רשיון עיסוק או הטבה אחרת.

Doc14352.doc

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

משרד הבריאות
Ministry of Health
ירושלים Jerusalem

תחום בכיר שכר ויחסי עבודה

לוט: חוזה למשתלם.

בברכה,

הדולד בר, עו"ד
מנהל תחום בכיר שכר ויחסי עבודה

העתק: **מינהל הכלכלה**

המשנה למנהל הכלכלי
ראש מינהל הרפואה ומשנה למנכ"ל
סמנכ"ל בכיר למינהל ומשאבי אנוש
היועץ המשפטי
החשב
ראש האגף לגריאטריה
ראש אגף לבריאות
ראש מינהל הסיעוד
ראש אגף לרישוי מקצועות רפואיים
ראש אגף כ"א
מנהלי כח אדם ביחידות המשרד
יועצים משפטיים ביחידות
מנהלי גזברות ביחידות המשרד

Doc14352.doc

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

משרד הבריאות
Ministry of Health
ירושלים Jerusalem

תחום בכיר שכר ויחסי עבודה

הסכם מיוחד להכשרת משתלם

בין
ביה"ח _____ מצד אחד

לבין
שם _____ ת.ז. _____

כתובת _____ טלפון _____ (להלן המשתלם) מצד שני

הואיל והמשתלם מעוניין להשתלם בתחום _____ במסגרת היחידה _____

והואיל והיחידה הסכימה לקלוט את המשתלם בתחום _____

לפיכך הוסכם והותנה בין הצדדים כדלקמן:

1. המבוא להסכם זה מהווה חלק בלתי נפרד ממנו.
2. המשתלם ישתתף בהכשרה בתחום _____ ביחידה _____ החל מיום _____ עד יום _____ בהנחייתו של _____ או מי שהוסמך על ידו (להלן: "הממונים").
3. המשתלם ישתתף בלימודים העיוניים, המקצועיים והמעשיים במסגרת פרויקט ההכשרה בהתאם לתוכנית ההכשרה ולהוראות הממונים עליו, כפי שתיתנה לו מעת לעת.
4. על המשתתף לעמוד בכל המטלות והחובות כפי שתוטלנה עליו על ידי הממונים על מנת לסיים את ההכשרה העיונית והמעשית בהצלחה.
5. המשתלם ישולב ביחידה בהיקף של _____ שעות השתלמות שבועיות, מתוכן _____ שעות הכשרה עיונית.
6. המשתלם יבצע משימות ומטלות כפי שתוטלנה עליו אך ורק לצורך השתלמותו בהתאם לשעות הפעילות המבוצעות במגזר הלימודי אליו שייך ביחידה.
7. המשתלם מתחייב לפעול בהתאם להנחיות בתחום המשמעת, הבטיחות והנהגות הנהוגות ביחידה בה משתלם.
8. המשתלם יבצע את כל המשימות אשר תוטלנה עליו במיומנות, במסירות, בנאמנות וביושר וישתמש בכל כישוריו ויכולתו לתועלת היחידה.
9. המשתלם לא יגלה, לא יעביר ולא ימסור, בצורה כלשהיא לאחרים כל מידע הנוגע ליחידה לעסקיו ואו לפעולותיו, וכן לא ישתמש המשתלם במידע כזה בצורה כלשהי, וכל זאת תן בתקופת ההסכם ותן בכל זמן שהוא לאחר מכן.
10. מבלי לגרוע מהאמור לעיל, מתחייב המשתלם לחתום על הצהרה לשמירת סודיות רפואית כמתחייב מהוראות משרד הבריאות.

Doc9805.doc

מדינת ישראל
STATE OF ISRAEL

משרד הבריאות
Ministry of Health
ירושלים Jerusalem

תחום בכיר שכר ויחסי עבודה

11. אם וכאשר ייוצר מצב שבו המשתלם ביצע באופן חריג פעולות שניתן להגדירן, כעבודה (כמפורט בנספח) שאושרה ע"י האחראי ביחידה במסגרת ההשתלמות, אזי, ישולם לו שכר סטודנט לפי דיווח על כל שעה.

12. בנוסף, יהיה זכאי המשתלם לקבלת הזכויות הנלוות כדלקמן:
א. תשלום לביטוח לאומי.

ב. ארוחות צהרים - המשתלם יהיה זכאי לרכישת תלושי מזון במחיר מסובסד כנהוג לגבי עובדי בית החולים.

ג. חניה - תותר כניסת המשתלם לחניית היחידה בהתאם לאפשרויות היחידה.

13. למען הסר ספק מוסכם בין הצדדים שהמשתלם לא יהיה זכאי:
א. להפרשה לזכויות פנסיה.

ב. לקצובת נסיעה.

ג. לפיצויי פיטורים

14. מוסכם בין הצדדים כי המשתלם לא יהיה זכאי לקבלת כל סכומים ואו תשלומים נוספים מהיחידה בגין תקופת הכשרתו במסגרת פרויקט ההכשרה.

15. המשתלם מתחייב לדווח דיווח חודשי לממונה הישיר בדבר השתתפותו בתוכניות ההכשרה בשלמותה לרבות בכל פגישות הלימודים בתוכנית.

16. לצורך האמור לעיל, תיחשב היעדרות כמוצדקת, באחד מן המקרים כדלקמן:

א. היעדרות עקב סיבה רפואית אשר לגביה המציא המשתלם אישור רפואי להנחת דעתו של מנהל כח אדם ביחידה.

ב. שירות מילואים בהתאם לאישור מתאים שיומץ למנהל כח אדם ביחידה.

ג. חופשת לידה.

17. חרף כל האמור לעיל, תהיה רשאית הנהלת היחידה להפסיק את הכשרתו של המשתלם לאלתר וללא צורך במתן הודעה מוקדמת ואו בתשלום כשלהוא במקרה בו לא יקיים המשתלם את הוראות המשמעת וכללי התנהגות הנהגים ביחידה, או יפר את תנאי הסכם זה, או לא יקיים אחד או יותר מהתפקידים אשר יוטלו עליו במסגרת ההשתלמות ואו בהתאם להסכם זה.

18. המשתלם מצהיר בזה כי הפרטים האישיים וכל מידע אחר אשר מסר ליחידה, נכונים ומדויקים על פי מיטב ידיעתו.

19. המשתלם מתחייב לעבור בדיקות רפואיות בהתאם לדרישות היחידה, ולמסור לרופא המוסמך מידע מלא על מצב בריאותו כפי שיידרש.

ולראיה באו הצדדים על החתום

המשתלם

הממשלה

* בשם הממשלה חותם

☐ המנהל הכללי של המשרד

☐ סגן המנהל הכללי של המשרד

☐ מנהל יחידת הסמך

* - אנא סמן - X במשבצת

Doc9805.doc